

דברי מאיר

מאצוודזני של הרה"ג רבי מאיר סנדר שליט"א

מו"צ בירושלם תובב"א ומה"ס 'דברי מאיר' ועוד

בס"ד
תמוז התשפ"ג
גליון מס' 60

השיעור השבועי בהלכה ואגדה
של מורנו הרב שליט"א
א"י"ה מידי יום רביעי בשעה 18:15
בבנין הישיבה הגדולה 'חכמת שלמה'
רח' החד"א 21, בית וגן - ירושלים

אמר רבי מאיר

המאמר החודשי
ממורנו הרב שליט"א

לרדוף - ולהשיג!

< ימים של התקרבות לה'

שנאמר במסותרים תבכה נפשי" ויש עניין לשתף עצמו בצער השכינה וכמו שהביאו הקדמונים (ראה בכתיבי רבינו הרמח"ל זיע"א ותקנות ישיבתו, ובספה"ק "תומר דבורה" למהר"מ קורדובו זיע"א) שיש עוד דבר שנהגו בו חסידים הקדמונים שמוסרים את כל תורתם ומצוותיהם רק לשם יחוד קודשא לאוקמי שכינה ולא לתועלת עצמם כלל! ולהשתתף בכל מעשיהם בצער השכינה!

< כל אחד יכול לזכות!

וממילא מבואר בספרים שבימים אלו שידוע שהזמן מעורר הענין [וכמו שהארכתי פעמים רבות] ממילא ה' יתברך כביכול בגלות ומי שמשתתף בצערו זוכה להתקרב אליו ביותר! וכבר הביא בזה בספה"ק "נועם אלימלך" להרה"ק ר' אלימלך מליעז'נסק זיע"א בשם הרה"ק ה"מגיד ממעזריטש" זיע"א לבאר עפ"י משל למלך שמתו שהוא יושב בביתו ומשרתיו סביבו מאוד קשה להיכנס אליו ולבקש ממנו בקשות, אמנם כשהמלך נמצא בגלות הוא מתארח אצל כל אחד שפותח לו דלת [וכמו שכתב שם: "אפילו

שאר האכסניה נקיה כראוי"] כי בדרך לא בודקים אחר מקום האכסניה אלא כל מקום טוב הוא כי הרי גם המלך צריך לאכול ולישון וכדו'.

והנמשל הוא שבזמן זה שהקב"ה נמצא בגלות כי הזמן חוזר וכביכול אין

> מה"ר שליט"א מעתיר בתפילה בציון הרה"ק בעל ה'נועם אלימלך' מליעז'נסק זיע"א

אנחנו נכנסים כעת לחודש תמוז שהוא תחילת שלושת השבועות שיהפכו עלינו במהרה לששון ולשמחה ולימים טובים - כמאמר הנביא, ויש לדעת שימים אלו של בין המצרים הם ימים גדולים מאוד ומיוחדים בענין ההתקרבות לה' יתברך! וכבר רמזו בספרים את הפסוק (איכה): "כל רודפי ה' השיגוה בין המצרים" - "כל רודף י-ה" היינו מי שרודף אחר ה' יתברך ומנסה להידבק בו - "השיגוה בין המצרים" - השיגו את מטרתם זו בימים אלו של בין המצרים!

< להשתתף בצער השכינה

והענין הוא שבכל השנה הקב"ה יושב ובוכה על ביתו שנושרף ועל בניו הנמצאים בגלות ארוכה, וכדאיתא בגמרא ברכות (ג'): "אמר רב יצחק בר שמואל משמיה דרב ג' משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקב"ה ושואג כארי ואומר אי לבנים שבקעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אומות העולם", ועוד איתא שם: "א"ר יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל בא אליהו זכור לטוב וכו' ואמר לי בני מה קול שמעת בחורבה זו ואמרתי לו שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואמרת או לבנים שבקעונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין

האומות ואמר לי חייך וחי ראשך לא שעה זו בלבד אומרת כך אלא בכל יום ויום שלש פעמים אומרת כך ולא זו בלבד אלא בשעה שישאל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין אמן יהא שמייה הגדול מבורך הקב"ה מנענע ראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך מה לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם" - והארכתי בגמרות אלו בשביל לבאר הענין של ימים אלו, שהרי מגמרות אלו רואים שבכל השנה יש לנו ענין גדול להתאבל עם הקב"ה יחד על צער הגלות ולומר "תיקון חצות" וכדו' וכמו שאמר חז"ל: "מקום יש לו לקב"ה ומסותרים שמו וכו' שנוצה לזה במהרה, אמן!

אור חיים

פרקי חיים מרובותינו הקדושים
שיום פקידת שנתם בהודש זה

השבוע [ה' תמוז] נפטר אדם גדול, מגדולי הפוסקים, הגאון רבי אברהם צבי בעק צוק"ל - גאב"ד מלבורן, אשר שימש כרב קהילת היהודים במנטוויאדי בירת אורגוואי שבדרום אמריקה במשך כ"ד שנה, ואח"כ כיהן כגאב"ד מלבורן במשך 30 שנה [זכיתי לשלוח לו מן הקונטרסים שחיברנו בס"ד דרך ידיד שגר באוסטרליה, ונהנה מהם מאד].

< גאב"ד מלבורן זיע"א
שימוש לפי סעיף 27-א'

בהלוותיו שהתקיימה כאן בירושלים וזכיתי להשתתף בה, שמעתי מהגאון רבי יצחק אייזיק כהנא שליט"א - מו"צ העדה החרדית, שהספיד ואמר חידוש נפלא מהרמ"ע מפאנו זיע"א - שהיה מגדולי הפוסקים והמקובלים, שכמו שספר תורה צריך להיכתב על קלף קדוש וטהור, כמו כן אדם שמוסר תורה צריך שיהיה פיו קדוש וטהור. והעיד על המנוח שקיים את הדבר הזה, והיה כולו בקדושה וטהרה.

בשבוע שעבר [ט"ו תמוז] היה יום האירצייט של הרה"ק רבי דוד משה מקרעשטיני זיע"א מרחובות, שהיה איש קדוש ובעל מופת. וסיפר מרן הגאון רבי גרשון אדלשטיין (שליט"א) [צוק"ל], שלפני שנים רבות היה לו חולה ל"ע במשפחתו, ולא מצאו לו רפואה, ונסע להרה"ק הנ"ל לרחובות, ואמר לו למרוח משחה מסוימת וירפא, וכן הוה. והלך מרן הגריג"א (שליט"א) [צוק"ל] למרן הסטייפלער צוק"ל ושאלו: איך יתכן שזה הועיל יותר מכל הרופאים. והשיב לו הסטייפלער: "הדיבור שלו פעל יותר מן התרופה!"... [וידוע על הרבה צדיקים שהיו מסתירים את כח ברכתם בפעולה מסוימת].

כמו כן השבוע [י"ט תמוז] הוא יום האירצייט של מרן הגרב"צ אבא שאול צוק"ל, שזכיתי להכיר עוד בילדותי, ומלבד תורתו היה בעל מידות נפלא. ובסוף ימיו היה משותק ל"ע, ובכל זאת היה מגיע במסירות נפש על כסא גלגלים לכל מקום, והיה מחייך לכל אחד וקיבל כל אדם בסבר פנים יפות [ואני ראיתי כשהיה מגיע לישיבת "פורת יוסף"].

ת.נ.צ.ב.ה.

מתוך גליונות 'השיעור השבועי' של מה"ר שליט"א:
ה' תמוז תשע"ח - גליון מס' 40, כ"א תמוז תשע"ח - גליון מס' 42

אזנה - זו תורה

מכתבי תורה והוראה של מורנו הרב שליט"א

"אסמכתא לא קניא" - הלכתית ומוסרית

חודש שמריבין בו בשמחה, התשפ"ג

לכבוד הרה"ג רבי שמואל פרץ שליט"א - מקסיקו סיטי, שלום וברכה, אחדשה"ט.

קיבלתי השאלה ששלח אליי בכה"ל: "האם מותר לומר לחבירו אם תנצח קבוצה פלונית בכדור-רגל אתן לך מאה דולר ואם תפסיד אתה תתן לי מאה דולר - והשאלה היא במקסימום שע"פ דינא דמלכותא מסתבר שמחוייב לשלם, ומה הדין אם הדינא דמלכותא היה מחייב רק אם כתבו את זה, ובעל פה אין חיוב, אבל עצם העיסוקא מוסכמת גם בדינא דמלכותא.

"כמו כן השאלה מצד אסמכתא, וגם האם נפסל לעדות משום זה. וגם השאלה כוללת אדם עשיר שעושה כן רק מדי פעם, ומה הדין באדם עני שעושה כן, ומי שעושה כן בקבע פעם בשבוע או יותר - ואם אפשר נא לבאר אם יש בזה בעיה הלכתית או איזה בעיה מוסרית", עכ"ל שאלתו.

וזו תשובתי בס"ד:

מהצד ההלכתי - התשובה היא אחת, ולכל אדם, בכל מצב [בין עני ובין עשיר, בין בדרך קבע ובין אם לא בדרך קבע]: קי"ל שאסמכתא לא קניא, ו"דינא דמלכותא" לא אמרינן נגד חוקי התורה, ומי עושה כך פסול לעדות. ומהצד המוסרי - הרי כידוע מהחזו"א שכתב ב"אמונה ובטחון" שהמוסר זה ההלכה, וא"כ לפי מה שההלכה אומרת בני"ד, אכן יש כאן גם חסרון מוסרי.

ומה ששאל עוד, "אם מסדרים את חשש האסמכתא, מותר בכל ענין או שיש בזה כללים? ומדוע השו"ע (ס' ל"ד בחו"מ ס"ז) פסק דלא נפסל לעדות?", הנה אילולא הדין של "אסמכתא", מאיזה סיבה יש לאסור. ולגבי מה שפסק השו"ע שלא נפסל לעדות, צריך לעיין שם ולמצוא את החילוק והתשובה, ואכמ"ל.

ומה שכתבתם צד לאסור "משום שאינו עוסק ביישובו של עולם, וא"כ כל האיסור הוא רק בעושה כן בדרך קבע ואין לו פרנסה אחרת" - אכן, כדברייך [וכמו שפירשו שם רבותינו במשנה ועוד], אם עושה כן באופן קבוע הרי נחשב שאינו עוסק ביישובו של עולם, אבל משאלתך לא משמע שמדובר בכהאי גוונא.

בימינו לעשות תשובה ומעשים טובים, לזכך החומר ולהעביר זוהם הזהב, אז יתגלה רב טוב הצפון, כי אז נהיה ראויים לכל הברכות וישועות טובות מצד הדין... [אלן] **ימים טובים גדולים ונוראים, ועל כולם יהיה ט' באב מועד גדול יותר.**

בספר **תכלת מרדכי** (בערזאן) הביא ששמע בשם הרה"ק רבי אורי מסטרליסק זי"ע שאמר, שהתפלה בשבת חזון צריך לזהר בה להתפלל בכוונה, **כי היא מעלה את כל התפלות של השנה.**

בספר **שער יששכר** (מאמרי חודש תמוז אב אות ט) כתב בשם הרה"ק 'החזנה מלובלין' זי"ע, ששלש השבתות של בין המצרים הן כנגד שלושת הרגלים, פסח שבועות וסוכות.

כאשר האדם אינו מבין התורה בדעתו הוא שחלק ביהמ"ק שלו עדיין לא נבנה מגודל חטאו, הנה ישוב אל ה' על עונותיו ויתמרמר על הגלות ויתפלל על הגאולה ותתחזק דעתו ויראה פלאות מה שלא ידע".

כתב בספה"ק **קב הישר** (פרק צ"ג) וזה לשונו: "וקבלה אמיתית היא בידי: כל מי שבלבו תדיר צער על גלות השכינה, **זוכה לכתר של תורה!**"

מתיין משמיה דמרגא **ה'חתם סופר** זי"ע: "הבוכה בימים אלו על חורבן הבית **זוכה לבנים טובים.**"

כתב בעל **ה'אוהב ישראל'** זי"ע: "אלו הכ"א יום הם ימים טובים גדולים מאוד, אך בעונותינו הרבים עדיין אין אנו ראויים להם... ואי"ה, כשזוכה במהרה

קאורי האש

סיפורי מופת והנהגות קודש מגדולי ומאורי הדור שליט"א

מפארי היחס והצדיקים בדורנו הוא **כ"ק מרן אדמו"ר מראדזין שליט"א מבני ברק** (נולד ב-י"ב תמוז התשכ"א) - בנו ממשיך דרכו של כ"ק אדמו"ר מהרא"י זי"ע בשושלת איזביצא-ראדזין המעטירה, ואשר מחדש ומקיים את מסורות החסידות מימים ימימה, בצביעת פתיל התכלת, ועוד.

זכה מוה"ר שליט"א לקרבה יתירה אצל הרבי שליט"א, ומוזמן בכל שנה להשתתף ב'שבת התאחדות' למקורבים אל הקודש שנערכת לקראת יומא דהילולא קדישא של הרה"ק ר' שמואל שלמה ליינער מראדזין הי"ד שנעקד"ה בשואה האיומה (כ"ט אייר התש"ב), ובאחד הישועורים **סיפור מוה"ר שליט"א:** "הייתי בשבת שעברה בשבת התאחדות לזכרו ב"כפר אברהם" בפתח תקוה, והאדמו"ר מראדזין שליט"א דרש בסעודה שלישית ובתוך דבריו סיפר על גודל התמדתו של ר' שמואל שלמה זיע"א, שפעם הוא הגיע לסיום הש"ס בלובלין ולא ראו אותו יושב על הבמה - והוא היה מגדולי האדמו"רים - וחפישוהו, עד שמצאו אותו עומד בכניסה לבמה ומדבר עם רב של אחת העיירות בלימוד, והתברר שהוא הלך לעלות לבמה ובדיוק הוא מצא את הרב הזה שהתחיל לדבר עימו בלימוד וכך הוא נמשך עד ששכח היכן הוא נמצא" (השיעור השבועי - ר"ח סיון תשפ"א, גליון מס' 153).

מורנו הרב שליט"א מתברך מהרבי שליט"א במוצ"ש התאחדות לחסידי ואוהדי בית ראדזין שנערכה בחיפה - פרשת במדבר התשפ"ג צילום: א.ה.

ליקוט סגולות וענינים לימי בין המיצרים מדברי רבוה"ק זי"ע

קארתה עינים

הלכה, אגדה ומנהג בעניני דיומא

כתב הגה"ק בעל **הבני יששכר** זי"ע (בספרו אגרא דפרקא אות יב): "נראה לי כשילמוד האדם איזה דבר ואינו מבין, יתמרמר על הגלות ויתפלל על הגאולה, עי"ז יתעורר דעתו להתבונן מה שלא ידע... והנה תתבונן, הדעת שבכל איש הישראלי המתבונן בתורה הוא **ניצוץ משה** [כשארז"ל (שבת קא) משה שפיר קאמרת], וכאשר האדם אינו מבין בדעתו איזה ענין בתורה הנה הוא מגודל הגלות של בחינת משה שבתוכו, וכאשר יתפלל על הגאולה, כשמתעורר בחינת גאולה מתעורר גאולה גם לבחינת משה..."

"הנה תשכיל ותדע מה שארז"ל (במדבר תהלים קלו, י) כל מי שלא נבנה בית המקדש בימיו כאלו נחרב בימיו. דקשה הלא רבים וכן שלמים יסודי עולם הלכו למנוחות עולם ולא נבנה ביהמ"ק בימיהם, אבל באמת שבונים בכל עת ביהמ"ק כל אחד חלקו השייך לנשמתו, וכל מי שלא נבנה בימיו כאלו וכו', על כן

הוספות ממורנו הגאון רבי שמואל הלוי רוטמן שליט"א לגליון 'דברי מאיר' - סיון תשפ"ג (שאר לי ביום ראשון, ח' סיון תשפ"ג)

הדברים נפלאים ביותר! וגם הגליונות של רחיצה ביו"ט, ודיני הניעור בלילה! ובייחוד נהניתי מהמאמר החודשי - למה ערים בשבועות דוקא בלילה, ויש לי להוסיף:

(א) בענין השל"ה הק' שהבאתם שביליל שבועות יש דין על התורה - יש להוסיף שהוא כתב גם על המצוות, וכלשונו: "על לא השלימם בתורה ובמצוות כראוי".

(ב) בענין מה שהבאתם מספר 'דודאי השדה' על ענין תוספת שבת, שגם כשקובל שבת יכול להתפלל מנחה - יש להוסיף שכן היא דעתו, אבל פשוט השו"ע שיעשה מעריב של שבת פעמיים.

ווי, חסרא ארעא ישראל גברא רבה

הגליון מוקדש לזכותו ולע"ג הטהורה של מרן ראש הישיבה רשכבה"ג **הגה"צ רבי ירחמיאל גרשון ב"ר צבי יהודה אדלשטיין זצוק"ל** נלב"ע י' סיון התשפ"ג

< מוה"ר שליט"א עם הגר"א וינר שליט"א בהלוית מרן הגר"ג זצוק"ל

פורטל התוכן התורני של מורנו הרב שליט"א

< ארכיון גליונות 'דברי מאיר' < ארכיון שיעורי מוה"ר שליט"א < קונטרסים < גלריות < שאלות למוה"ר שליט"א < ועוד

או בלחיצה על הקישור: **מכון 'דברי מאיר'**

כנסו לכתובת: <https://5e1c4309dd0b6.site123.me/>